

SÜRELER

**CEZA MUHAKEMESİ
KANUNU
(GÜNCELLEME DOSYASI)**

HAP BİLGİLER

TAZMİNAT İSTEMİNİN KOŞULLARI

Karar veya hükümlerin kesinleştiğinin ilgisine **TEBLİĞİNDEN İTİBAREN 3 AY** ve herhâlde **KARAR VEYA HÜKÜMLERİN KESİNLEŞME TARİHİNİ İZLEYEN 1 YIL** içinde tazminat isteminde bulunulabilir.

Dilekçesindeki bilgi ve belgelerin yetersizliği durumunda mahkeme, eksikliğin **1AY** içinde giderilmesini, aksi hâlde istemin reddedileceğini ilgiliye duyurur. Süresinde eksikliği tamamlanmayan dilekçe, mahkemece, itiraz yolu açık olmak üzere reddolunur.

Mahkeme, dosyayı inceledikten sonra yeterliliğini belirlediği dilekçe ve eki belgelerin bir örneğini Devlet Hazinesinin kendi yargı çevresindeki temsilcisine tebliğ ederek, varsa beyan ve itirazlarını **15 GÜN** içinde yazılı olarak bildirmesini ister.

Tazminata ilişkin mahkeme kararları, kesinleşmeden ve idari başvuru süreci tamamlanmadan icra takibine konulamaz. Kesinleşen mahkeme kararında hükmedilen tazminat ile vekâlet ücreti, davacı veya vekilinin davalı idareye yazılı şekilde bildireceği banka hesap numarasına, bu **BİLDİRİMİN YAPILDIĞI TARİHTEN İTİBAREN 30 GÜN** içinde ödenir.

HAP BİLGİ

İSTİNAF İSTEMİNİN REDDİ

- **Hükmü veren mahkeme aşağıdaki hallerde dilekçeyi reddeder**
 - ✓ Kanunî sürenin geçmesinden sonra yapılmışsa
 - ✓ Aleyhine istinaf yoluna başvurulamayacak bir hükme karşı yapılmışsa
 - ✓ İstinaf yoluna başvuranın buna hakkı yoksa

TAZMİNAT İSTEMİNİN KOŞULLARI

Karar veya hükümlerin kesinleştiğinin ilgisine **TEBLİĞİNDEN İTİBAREN 3 AY** ve herhâlde **KARAR VEYA HÜKÜMLERİN KESİNLEŞME TARİHİNİ İZLEYEN 1 YIL** içinde tazminat isteminde bulunulabilir.

Dilekçesindeki bilgi ve belgelerin yetersizliği durumunda mahkeme, eksikliğin **1 AY** içinde giderilmesini, aksi hâlde istemin reddedileceğini ilgilie duyurur. Süresinde eksikliği tamamlanmayan dilekçe, mahkemece, itiraz yolu açık olmak üzere reddolunur.

Mahkeme, dosyayı inceledikten sonra yeterliliğini belirlediği dilekçe ve eki belgelerin bir örneğini Devlet Hazinesinin kendi yargı çevresindeki temsilcisine tebliğ ederek, varsa beyan ve itirazlarını **2 HAFTA** içinde yazılı olarak bildirmesini ister.

Tazminata ilişkin mahkeme kararları, kesinleşmeden ve idari başvuru süreci tamamlanmadan icra takibine konulamaz. Kesinleşen mahkeme kararında hükmedilen tazminat ile vekâlet ücreti, davacı veya vekilinin davalı idareye yazılı şekilde bildireceği banka hesap numarasına, bu **BİLDİRİMİN YAPILDIĞI TARİHTEN İTİBAREN 30 GÜN** içinde ödenir.

HAP BİLGİ

İSTİNAF İSTEMİNİN REDDİ

- **Hükmü veren mahkeme aşağıdaki hallerde dilekçeyi reddeder**
 - ✓ Kanunî sürenin geçmesinden sonra yapılmışsa
 - ✓ Aleyhine istinaf yoluna başvurulamayacak bir hükme karşı yapılmışsa
 - ✓ İstinaf yoluna başvuranın buna hakkı yoksa

HÜKMÜN GEREKÇESİ VE HÜKÜM FIKRASININ İÇERECEĞİ HUSUSLAR

Hükmün başına, "Türk Milleti adına" verildiği yazılır. Hükmün gerekçesi ve varsa karşı oy gerekçesi, tümüyle tutanağa geçirilmemişse **AÇIKLANMASINDAN İTİBAREN EN GEÇ 15 GÜN** içinde dava dosyasına konulur.

HAP BİLGİ

HÜKMÜN AÇIKLANMASININ GERİ BIRAKILMASINA KARAR VERİLEBİLMESİ İÇİN GEREKLİ ŞARTLAR

- ✓ Hükmolunan ceza, 2 yıl veya daha az süreli hapis veya adli para cezası olmalı
- ✓ Sanığın daha önce kasıtlı bir suçtan mahkûm olmamış bulunmalı
- ✓ Mahkemece, sanığın kişilik özellikleri ile duruşmadaki tutum ve davranışları göz önünde bulundurularak yeniden suç işlemeyeceği hususunda kanaat oluşmalı
- ✓ Suçun işlenmesiyle mağdurun veya kamunun uğradığı zararın, aynen iade, suçtan önceki hale getirme veya tazmin suretiyle tamamen giderilmeli (sanık, koşulu derhal yerine getiremediği takdirde; sanık hakkında mağdura veya kamuya verdiği zararı **denetim süresince aylık taksitler halinde** ödemek suretiyle **tamamen gidermesi koşuluyla da** hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verilebilir.)
- ✓ Sanık, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasını kabul etmeli

HÜKMÜN GEREKÇESİ VE HÜKÜM FIKRASININ İÇERECEĞİ HUSUSLAR

Hükmün başına, “Türk Milleti adına” verildiği yazılır. Hükmün gerekçesi ve varsa karşı oy gerekçesi, tümüyle tutanağa geçirilmemişse **AÇIKLANMASINDAN İTİBAREN EN GEÇ 15 GÜN** içinde dava dosyasına konulur.

HAP BİLGİ

HÜKMÜN AÇIKLANMASININ GERİ BIRAKILMASINA KARAR VERİLEBİLMESİ İÇİN GEREKLİ ŞARTLAR

- ✓ Hükmolunan ceza, 2 yıl veya daha az süreli hapis veya adlî para cezası olmalı
- ✓ Sanığın daha önce kasıtlı bir suçtan mahkûm olmamış bulunmalı
- ✓ Mahkemece, sanığın kişilik özellikleri ile duruşmadaki tutum ve davranışları göz önünde bulundurularak yeniden suç işlemeyeceği hususunda kanaat oluşmalı
- ✓ Suçun işlenmesiyle mağdurun veya kamunun uğradığı zararın, aynen iade, suçtan önceki hale getirme veya tazmin suretiyle tamamen giderilmeli (sanık, koşulu derhal yerine getiremediği takdirde; sanık hakkında mağdura veya kamuya verdiği zararı **denetim süresince aylık taksitler halinde** ödemek suretiyle **tamamen gidermesi koşuluyla da** hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verilebilir.)

MADDE 273

İSTİNAF İSTEMİ VE SÜRESİ

İstinaf istemi, **HÜKMÜN AÇIKLANMASINDAN İTİBAREN 7 GÜN** içinde hükmü veren mahkemeye bir dilekçe verilmesi veya zabıt kâtibine bir beyanda bulunulması suretiyle yapılır; beyan tutanağa geçirilir ve tutanak hâkime onaylatılır.

Ağır ceza mahkemelerinde bulunan Cumhuriyet savcıları, mahkemelerinin yargı çevresi içerisindeki asliye mahkemelerinin hükümlerine karşı, kararın o yer Cumhuriyet başsavcılığına **GELİŞ TARİHİN-DEN İTİBAREN 7 GÜN** içinde istinaf yoluna başvurabilirler.

Cumhuriyet savcısı, istinaf yoluna başvurma nedenlerini gerekçeleriyle birlikte yazılı isteminde açıkça gösterir. Bu istem ilgililere tebliğ edilir. İlgililer, **TEBLİĞ TARİHİNDEN İTİBAREN 7 GÜN** içinde bu husustaki cevaplarını bildirebilirler.

HAP BİLGİ

KAMU DAVASINA KATILMA

- **KİMLER KATILABİLİR**
 - ✓ Mağdur
 - ✓ Suçtan zarar gören gerçek ve tüzel kişiler
 - ✓ Malen sorumlu olanlar
- **KATILMANIN ZAMANI:** İlk derece mahkemesindeki kovuşturma evresinin her aşamasında **hüküm verinceye kadar**

MADDE 273

İSTİNAF İSTEMİ VE SÜRESİ

İstinaf istemi, **HÜKMÜN GEREKÇESİYLE BİRLİKTE TEBLİĞ EDİLDİĞİ TARİHTEN İTİBAREN 2 HAFTA** içinde hükmü veren mahkemeye bir dilekçe verilmesi veya zabıt kâtibine bir beyanda bulunulması suretiyle yapılır; beyan tutanağa geçirilir ve tutanak hâkime onaylatılır.

Ağır ceza mahkemelerinde bulunan Cumhuriyet savcıları, mahkemelerinin yargı çevresi içerisindeki asliye mahkemelerinin hükümlerine karşı, kararın o yer Cumhuriyet başsavcılığına **GELİŞ TARİHİNDEN İTİBAREN 2 HAFTA** içinde istinaf yoluna başvurabilirler.

Cumhuriyet savcısı, istinaf yoluna başvurma nedenlerini gerekçeyle birlikte yazılı isteminde açıkça gösterir. Bu istem ilgililere tebliğ edilir. İlgililer, **TEBLİĞ TARİHİNDEN İTİBAREN 2 HAFTA** içinde bu husustaki cevaplarını bildirebilirler.

HAP BİLGİ

KAMU DAVASINA KATILMA

- **KİMLER KATILABİLİR**
 - ✓ Mağdur
 - ✓ Suçtan zarar gören gerçek ve tüzel kişiler
 - ✓ Malen sorumlu olanlar
- **KATILMANIN ZAMANI:** İlk derece mahkemesindeki kovuşturma evresinin her aşamasında **hüküm verilmeye kadar**

MADDE 291

TEMYİZ İSTEMİ VE SÜRESİ

Temyiz istemi, **HÜKMÜN AÇIKLANMASINDAN İTİBAREN 15 GÜN** içinde hükmü veren mahkemeye bir dilekçe verilmesi veya zabıt kâtibi-ne bir beyanda bulunulması suretiyle yapılır; beyan tutanağa geçirilir ve tutanak hâkime onaylatılır.

HAP BİLGİ

DURUŞMADA ANLATILMASI ZORUNLU BELGE VE TUTANAKLAR

- ✓ Naip veya istinabe yoluyla sorgusu yapılan sanığa ait sorgu tutanaklar
- ✓ Naip veya istinabe yoluyla dinlenen tanığın ifade tutanaklar
- ✓ Muayene ve keşif tutanakları gibi delil olarak kullanılacak belgeler ve diğer yazılar
- ✓ Adli sicil özetleri
- ✓ Sanığın kişisel ve ekonomik durumuna ilişkin bilgilerin yer aldığı belgeler

MADDE 291

TEMYİZ İSTEMİ VE SÜRESİ

Temyiz istemi, **HÜKMÜN GEREKÇESİYLE BİRLİKTE TEBLİĞ EDİLDİĞİ TARİHTEN İTİBAREN İKİ HAFTA** içinde hükmü veren mahkemeye bir dilekçe verilmesi veya zabıt kâtibine bir beyanda bulunulması suretiyle yapılır; beyan tutanağa geçirilir ve tutanak hâkime onaylatılır.

HAP BİLGİ

DURUŞMADA ANLATILMASI ZORUNLU BELGE VE TUTANAKLAR

- ✓ Naip veya istinabe yoluyla sorgusu yapılan sanığa ait sorgu tutanaklar
- ✓ Naip veya istinabe yoluyla dinlenen tanığın ifade tutanaklar
- ✓ Muayene ve keşif tutanakları gibi delil olarak kullanılacak belgeler ve diğer yazılar
- ✓ Adli sicil özetleri
- ✓ Sanığın kişisel ve ekonomik durumuna ilişkin bilgilerin yer aldığı belgeler

İSTİNAF BAŞVURUSUNUN ETKİSİ

Süresi içinde yapılan istinaf başvurusu, hükmün kesinleşmesini engeller. Hüküm, istinaf yoluna başvuran Cumhuriyet savcısına veya ilgililere gerekçesiyle birlikte açıklanmamışsa; hükme karşı istinaf yoluna başvurulduğunun mahkemeye **ÖĞRENİLMESİNDEN İTİBAREN GEREKÇE 7 GÜN** içinde tebliğ edilir.

HAP BİLGİ

KAMU DAVASINA KATILANIN HAKLARI

○ Mağdur veya suçtan zarar gören davaya katıldığında, aşağıdaki suçların varlığı halinde baro tarafından kendisine avukat görevlendirilmesini isteyebilir.

- ✓ Cinsel saldırı suçu
- ✓ Çocukların cinsel istismarı suçu
- ✓ Alt sınırı 5 yıldan fazla hapis cezasını gerektiren suçlar
- ✓ İsrarlı takip suçları
- ✓ Kadına karşı işlenen kasten yaralama suçu, işkence ve eziyet suçları

İSTİNAF BAŞVURUSUNUN ETKİSİ

MADDE HÜKMÜ TAMAMEN İPTAL EDİLMİŞTİR

HAP BİLGİ

KAMU DAVASINA KATILANIN HAKLARI

- Mağdur veya suçtan zarar gören davaya katıldığında, aşağıdaki suçların varlığı halinde baro tarafından kendisine avukat görevlendirilmesini isteyebilir.
 - ✓ Cinsel saldırı suçu
 - ✓ Çocukların cinsel istismarı suçu
 - ✓ Alt sınırı 5 yıldan fazla hapis cezasını gerektiren suçlar
 - ✓ İsrarlı takip suçları
 - ✓ Kadına karşı işlenen kasten yaralama suçu, işkence ve eziyet suçları

MADDE 293

TEMYİZ BAŞVURUSUNUN ETKİSİ

Süresi içinde yapılan temyiz başvurusu, hükmün kesinleşmesini engeller. Hüküm, temyiz eden Cumhuriyet savcısına veya ilgililere gerekçesiyle birlikte açıklanmamışsa; hükmün temyiz edildiğinin bölge adliye mahkemesince **ÖĞRENİLMESİNDEN İTİBAREN GEREKÇE, 7 GÜN** içinde tebliğ edilir.

HAP BİLGİ

DURUŞMADA OKUNMASIYLA YETİNİLEBİLECEK BELGELER

- Aşağıdaki durumlarda kişilerin dinlenmesi yerine, daha önce yapılan dinleme sırasında düzenlenmiş tutanaklar ile kendilerinin yazmış olduğu belgeler okunabilir.
 - ✓ Tanık veya sanığın suç ortağı ölmüş veya akıl hastalığına tutulmuş olur veya bulunduğu yer öğrenilemezse
 - ✓ Tanık veya sanığın suç ortağının duruşmada hazır bulunması, hastalık, malûllük veya giderilmesi olanağı bulunmayan başka bir nedenle belli olmayan bir süre için olanaklı değilse
 - ✓ İfadesinin önem derecesi itibarıyla tanığın duruşmada hazır bulunması gerekli sayılmıyorsa

TEMYİZ BAŞVURUSUNUN ETKİSİ

MADDE HÜKMÜ TAMAMEN İPTAL EDİLMİŞTİR

HAP BİLGİ

DURUŞMADA OKUNMASIYLA YETİNİLEBİLECEK BELGELER

- Aşağıdaki durumlarda kişilerin dinlenmesi yerine, daha önce yapılan dinleme sırasında düzenlenmiş tutanaklar ile kendilerinin yazmış olduğu belgeler okunabilir.
 - ✓ Tanık veya sanığın suç ortağı ölmüş veya akıl hastalığına tutulmuş olur veya bulunduğu yer öğrenilemezse
 - ✓ Tanık veya sanığın suç ortağının duruşmada hazır bulunması, hastalık, malûllük veya giderilmesi olanağı bulunmayan başka bir nedenle belli olmayan bir süre için olanaklı değilse
 - ✓ İfadesinin önem derecesi itibarıyla tanığın duruşmada hazır bulunması gerekli sayılmıyorsa

MADDE 295

TEMYİZ GEREKÇESİ

Temyiz başvurusunda temyiz nedenleri gösterilmemişse temyiz başvurusu için belirlenen sürenin bitmesinden veya **GEREKÇELİ KARARIN TEBLİĞİNDEN İTİBAREN 7 GÜN** içinde hükmü temyiz olunan bölge adliye mahkemesine bu nedenleri içeren bir ek dilekçe verilir. Cumhuriyet savcısı temyiz dilekçesinde, temyiz isteğinin sanığın yararına veya aleyhine olduğunu açıkça belirtir.

HAP BİLGİ

○ **Duruşmada, hazır bulunması gerekenler**

- ✓ Hükme katılacak hâkimler
- ✓ Cumhuriyet savcısı
- ✓ Zabıt kâtibi
- ✓ Kanunun zorunlu müdafiliği kabul ettiği hâllerde müdafii

○ **Açık duruşmanın içeriği,**

- ✓ Millî güvenliğe
- ✓ Genel ahlâka
- ✓ Kişilerin saygınlık, onur ve haklarına dokunacak veya
- ✓ Kişileri suç işlemeye kışkırtacak nitelikte ise

mahkeme, bunları önlemek amacı ile ve gerektiği ölçüde duruşmanın içeriğinin **kısmen** veya **tamamen** yayımlanmasını yasaklar ve **kararını açık duruşmada** açıklar.

MADDE 295

TEMYİZ GEREKÇESİ

**MADDE HÜKMÜ TAMAMEN
İPTAL EDİLMİŞTİR**

CEZA MUHAHEMESİ KANUNU

HAP BİLGİ

- Duruşmada, hazır bulunması gerekenler
 - ✓ Hükme katılacak hâkimler
 - ✓ Cumhuriyet savcısı
 - ✓ Zabıt kâtibi
 - ✓ Kanunun zorunlu müdafiliği kabul ettiği hâllerde müdafii
- Açık duruşmanın içeriği,
 - ✓ Millî güvenliğe
 - ✓ Genel ahlâka
 - ✓ Kişilerin saygınlık, onur ve haklarına dokunacak veya
 - ✓ Kişileri suç işlemeye kışkırtacak nitelikte ise

mahkeme, bunları önlemek amacı ile ve gerektiği ölçüde duruşmanın içeriğinin **kısmen** veya **tamamen** yayımlanmasını yasaklar ve **kararını açık duruşmada** açıklar.

GÜNCEL HALİ

M. SARI SÖNMEZ

ESKİ HÂLE GETİRME DİLEKÇESİ

Eski hâle getirme dilekçesi, **ENGELİN KALKMASINDAN İTİBAREN 7 GÜN** içinde, süreye uyulduğunda usule ilişkin işlemleri yapacak olan mahkemeye verilir.

HAP BİLGİ

TANIĞIN ÖDEVLERİ

- ✓ Davete uyma
- ✓ Beyanda bulunma
- ✓ Tanıklıktan çekinme

TANIĞIN HAKLARI

- ✓ Tanıklıktan çekinme
- ✓ Sorulara cevap vermekten çekinme
- ✓ Tazminat ve giderleri isteme

ESKİ HÂLE GETİRME DİLEKÇESİ

Eski hâle getirme dilekçesi, **ENGELİN KALKMASINDAN İTİBAREN 2 HAFTA** içinde, süreye uyulduğunda usule ilişkin işlemleri yapacak olan mahkemeye verilir.

HAP BİLGİ

TANIĞIN ÖDEVLERİ

- ✓ Davete uyma
- ✓ Beyanda bulunma
- ✓ Tanıklıktan çekinme

TANIĞIN HAKLARI

- ✓ Tanıklıktan çekinme
- ✓ Sorulara cevap vermekten çekinme
- ✓ Tazminat ve giderleri isteme

CUMHURİYET SAVCISININ KARARINA İTİRAZ

Suçtan zarar gören, kovuşturmaya yer olmadığına dair kararın kendisine **TEBLİĞ EDİLDİĞİ TARİHTEN İTİBAREN 15 GÜN** içinde, bu kararı veren Cumhuriyet savcısının yargı çevresinde görev yaptığı ağır ceza mahkemesinin bulunduğu yerdeki sulh ceza hâkimliğine itiraz edebilir.

HAP BİLGİ

KANUN YOLLARINA BAŞVURMA HAKKI

- Hâkim ve mahkeme kararlarına karşı aşağıdaki kişiler için kanun yolları açıktır.
 - ✓ Cumhuriyet savcısı
 - ✓ Şüpheli
 - ✓ Sanık
 - ✓ Avukat (müdafii veya vekil)
 - ✓ Şüpheli veya sanığın yasal temsilcisi
 - ✓ Şüpheli veya sanığın eşi
 - ✓ Bu Kanuna göre katılan sıfatını almış olanlar
 - ✓ Katılma isteği karara bağlanmamış olanlar
 - ✓ Katılma isteği reddedilmiş olanlar
 - ✓ Katılan sıfatını alabilecek surette suçtan zarar görmüş bulunanlar

CUMHURİYET SAVCISININ KARARINA İTİRAZ

Suçtan zarar gören, kovuşturmaya yer olmadığına dair kararın kendisine **TEBLİĞ EDİLDİĞİ TARİHTEN İTİBAREN 2 HAFTA** içinde, bu kararı veren Cumhuriyet savcısının yargı çevresinde görev yaptığı ağır ceza mahkemesinin bulunduğu yerdeki sulh ceza hâkimliğine itiraz edebilir.

HAP BİLGİ

KANUN YOLLARINA BAŞVURMA HAKKI

- Hâkim ve mahkeme kararlarına karşı aşağıdaki kişiler için kanun yolları açıktır.
 - ✓ Cumhuriyet savcısı
 - ✓ Şüpheli
 - ✓ Sanık
 - ✓ Avukat (müdafii veya vekil)
 - ✓ Şüpheli veya sanığın yasal temsilcisi
 - ✓ Şüpheli veya sanığın eşi
 - ✓ Bu Kanuna göre katılan sıfatını almış olanlar
 - ✓ Katılma isteği karara bağlanmamış olanlar
 - ✓ Katılma isteği reddedilmiş olanlar
 - ✓ Katılan sıfatını alabilecek surette suçtan zarar görmüş bulunanlar

BASİT YARGILAMA USULÜ

Asliye ceza mahkemesince, iddianamenin kabulünden sonra adli para cezasını ve/veya **ÜST SINIRI 2 YIL VEYA DAHA AZ** süreli hapis cezasını gerektiren suçlarda basit yargılama usulünün uygulanmasına karar verilebilir.

Basit yargılama usulünün uygulanmasına karar verildiği takdirde mahkemece iddianame; sanık, mağdur ve şikâyetçiye tebliğ edilerek, beyan ve savunmalarını **15-GÜN** içinde yazılı olarak bildirmeleri istenir. Tebligatta duruşma yapılmaksızın hüküm verilebileceği hususu da belirtilir. Ayrıca, toplanması gereken belgeler, ilgili kurum ve kuruluşlardan talep edilir.

HAP BİLGİ

BİLİRKİŞİNİN ATANMASI VE REDDİ

○ Bilirkişi atanmasına 2 şekilde karar verilebilir

- 1) Re'sen
- 2) İstem üzerine. **Karar verilmesini isteyecekler;**
 - ✓ Cumhuriyet savcısı
 - ✓ Sanık
 - ✓ Katılan
 - ✓ Müdafî
 - ✓ Vekili
 - ✓ Kanunî temsilci
 - ✓ Şüpheli

○ Bilirkişi reddini isteyebilecek kişiler

- ✓ Cumhuriyet savcısı
- ✓ Sanık
- ✓ Katılan
- ✓ Müdafî
- ✓ Vekili
- ✓ Kanunî temsilci
- ✓ Şüpheli

BASİT YARGILAMA USULÜ

Asliye ceza mahkemesince, iddianamenin kabulünden sonra adli para cezasını ve/veya **ÜST SINIRI 2 YIL VEYA DAHA AZ** süreli hapis cezasını gerektiren suçlarda basit yargılama usulünün uygulanmasına karar verilebilir.

Basit yargılama usulünün uygulanmasına karar verildiği takdirde mahkemece iddianame; sanık, mağdur ve şikâyetçiye tebliğ edilerek, beyan ve savunmalarını **2 HAFTA** içinde yazılı olarak bildirmeleri istenir. Tebligatta duruşma yapılmaksızın hüküm verilebileceği hususu da belirtilir. Ayrıca, toplanması gereken belgeler, ilgili kurum ve kuruluşlardan talep edilir.

HAP BİLGİ

BİLİRKİŞİNİN ATANMASI VE REDDİ

○ Bilirkişi atanmasına 2 şekilde karar verilebilir

- 1) Re'sen
- 2) İstem üzerine. **Karar verilmesini isteyecekler;**
 - ✓ Cumhuriyet savcısı
 - ✓ Sanık
 - ✓ Katılan
 - ✓ Müdafii
 - ✓ Vekili
 - ✓ Kanunî temsilci
 - ✓ Şüpheli

○ Bilirkişi reddini isteyebilecek kişiler

- ✓ Cumhuriyet savcısı
- ✓ Sanık
- ✓ Katılan
- ✓ Müdafii
- ✓ Vekili
- ✓ Kanunî temsilci
- ✓ Şüpheli

İTİRAZ USULÜ VE İNCELEME MERCİLERİ

Hâkim veya mahkeme kararına karşı itiraz, kanunun ayrıca hüküm koymadığı hâllerde ilgililerin kararı **ÖĞRENDİĞİ GÜN DEN İTİBAREN 7 GÜN** içinde kararı veren mercie verilecek bir dilekçe veya tutanağa geçirilmek koşulu ile zabıt kâtibine beyanda bulunmak suretiyle yapılır.

Kararına itiraz edilen hâkim veya mahkeme, itirazı yerinde görürse kararını düzeltir; yerinde görmezse **EN ÇOK 3 GÜN** içinde, itirazı incelemeye yetkili olan mercie gönderir.

HAP BİLGİ

DURUŞMANIN SONA ERMESİ VE HÜKÜM

- Aşağıdaki hallerde beraat kararı verilir
 - ✓ Yüklenen fiilin kanunda suç olarak tanımlanmamış olması
 - ✓ Yüklenen suçun sanık tarafından işlenmediğinin sabit olması
 - ✓ Yüklenen suç açısından failin kast veya taksirinin bulunmaması
 - ✓ Yüklenen suçun sanık tarafından işlenmesine rağmen, olayda bir hukuka uygunluk nedeninin bulunması
 - ✓ Yüklenen suçun sanık tarafından işlendiğinin sabit olmaması

İTİRAZ USULÜ VE İNCELEME MERCİLERİ

Hâkim veya mahkeme kararına karşı itiraz, kanunun ayrıca hüküm koymadığı hâllerde ilgililerin kararı **ÖĞRENDİĞİ GÜNDEN İTİBAREN 2 HAFTA** içinde kararı veren mercie verilecek bir dilekçe veya tuta-nağa geçirilmek koşulu ile zabıt kâtibine beyanda bulunmak suretiyle yapılır.

Kararına itiraz edilen hâkim veya mahkeme, itirazı yerinde görürse kararını düzeltir; yerinde görmezse **EN ÇOK 3 GÜN** içinde, itirazı incelemeye yetkili olan mercie gönderir.

HAP BİLGİ

DURUŞMANIN SONA ERMESİ VE HÜKÜM

- Aşağıdaki hallerde beraat kararı verilir
 - ✓ Yüklene fiilin kanunda suç olarak tanımlanmamış olması
 - ✓ Yüklene suçun sanık tarafından işlenmediğinin sabit olması
 - ✓ Yüklene suç açısından failin kast veya taksirinin bulunmaması
 - ✓ Yüklene suçun sanık tarafından işlenmesine rağmen, olayda bir hukuka uygunluk nedeninin bulunması
 - ✓ Yüklene suçun sanık tarafından işlendiğinin sabit olmaması

**MADDE
276-277**

**İSTİNAF İSTEMİNİN HÜKMÜ VEREN
MAHKEMECE REDDİ**

İstinaf istemi, kanunî sürenin geçmesinden sonra veya aleyhine istinaf yoluna başvurulamayacak bir hükme karşı yapılmışsa ya da istinaf yoluna başvuranın buna hakkı yoksa, hükmü veren mahkeme bir kararla dilekçeyi reddeder. İstinaf başvurusunda bulunan Cumhuriyet savcısı veya ilgililer, **RET KARARININ KENDİLERİNE TEBLİĞİNDEN İTİBAREN 7-GÜN** içinde bölge adliye mahkemesinden bu hususta bir karar vermesini isteyebilirler.

Hükmü veren mahkemece reddedilmeyen istinaf dilekçesi veya beyana ilişkin tutanağın bir örneği karşı tarafa tebliğ olunur. Karşı taraf, **TEBLİĞ TARİHİNDEN İTİBAREN 7-GÜN** içinde yazılı olarak cevabını verebilir.

HAP BİLGİ

DELİLLERİN ORTAYA KONULMASI VE REDDİ

- Delillerin ortaya konulmasına **Sanığın sorguya çekilmesinden sonra** başlanır. **Sanığın tebligata rağmen mazeretsiz olarak gelmemesi** sebebiyle sorgusunun yapılamamış olması, delillerin ortaya konulmasına engel olmaz. Ortaya konulan deliller, sonradan gelen sanığa bildirilir.
- Delilin ortaya konulması istemi, bunun veya ispat edilmek istenen olayın **geç bildirilmiş olması nedeniyle reddedilemez.**
- **Ortaya konulması istenilen bir delil aşağıda yazılı hâllerde reddolunur:**
 - ✓ Delil, kanuna aykırı olarak elde edilmişse
 - ✓ Delil ile ispat edilmek istenilen olayın karara etkisi yoksa
 - ✓ İstem, sadece davayı uzatmak maksadıyla yapılmışsa

**MADDE
276-277**

**İSTİNAF İSTEMİNİN HÜKMÜ VEREN
MAHKEMECE REDDİ**

İstinaf istemi, kanunî sürenin geçmesinden sonra veya aleyhine istinaf yoluna başvurulamayacak bir hükme karşı yapılmışsa ya da istinaf yoluna başvuranın buna hakkı yoksa, hükmü veren mahkeme bir kararla dilekçeyi reddeder. İstinaf başvurusunda bulunan Cumhuriyet savcısı veya ilgililer, **RET KARARININ KENDİLERİNE TEBLİĞİNDEN İTİBAREN 2 HAFTA** içinde bölge adliye mahkemesinden bu hususta bir karar vermesini isteyebilirler.

Hükmü veren mahkemece reddedilmeyen istinaf dilekçesi veya beyana ilişkin tutanağın bir örneği karşı tarafa tebliğ olunur. Karşı taraf, **TEBLİĞ TARİHİNDEN İTİBAREN 2 HAFTA** içinde yazılı olarak cevabını verebilir.

HAP BİLGİ

DELİLLERİN ORTAYA KONULMASI VE REDDİ

- Delillerin ortaya konulmasına **Sanığın sorguya çekilmesinden sonra** başlanır. **Sanığın tebligata rağmen mazeretsiz olarak gelmemesi** sebebiyle sorgusunun yapılamamış olması, delillerin ortaya konulmasına engel olmaz. Ortaya konulan deliller, sonradan gelen sanığa bildirilir.
- Delilin ortaya konulması istemi, bunun veya ispat edilmek istenen olayın **geç bildirilmiş olması nedeniyle reddedilemez.**
- **Ortaya konulması istenilen bir delil aşağıda yazılı hâllerde reddolunur:**
 - ✓ Delil, kanuna aykırı olarak elde edilmişse
 - ✓ Delil ile ispat edilmek istenilen olayın karara etkisi yoksa
 - ✓ İstem, sadece davayı uzatmak maksadıyla yapılmışsa

MADDE 296

TEMYİZ İSTEMİNİN KABULE DEĞER SAYILMAMASINDAN DOLAYI HÜKMÜ VEREN MAHKEMECE REDDİ

Temyiz istemi, kanunî sürenin geçmesinden sonra yapılmış veya temyiz edilemeyecek bir hüküm temyiz edilmiş veya temyiz edenin buna hakkı yoksa, hüküm temyiz olunan bölge adliye veya ilk derece mahkemesi bir karar ile temyiz istemini reddeder. Temyiz eden, **RET KARARININ KENDİSİNE TEBLİĞİNDEN İTİBAREN 7-GÜN** içinde Yargıtay'dan bu hususta bir karar vermesini isteyebilir.

HAP BİLGİ

- Aşağıdaki suçların varlığı halinde Kamu davasının açılmasının ertelenmesine karar verilmez
 - ✓ Suç işlemek için örgüt kurmak, yönetmek veya örgüte üye olmak suçları
 - ✓ Örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlar
 - ✓ Kamu görevlisi tarafından görevi sebebiyle veya kamu görevlisine karşı görevinden dolayı işlenen suçlar
 - ✓ Asker kişiler tarafından işlenen askerî suçlar
 - ✓ Cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar

MADDE 296

TEMYİZ İSTEMİNİN KABULE DEĞER SAYILMAMASINDAN DOLAYI HÜKMÜ VEREN MAHKEMECE REDDİ

Temyiz istemi, kanunî sürenin geçmesinden sonra yapılmış veya temyiz edilemeyecek bir hüküm temyiz edilmiş veya temyiz edenin buna hakkı yoksa, hüküm temyiz olunan bölge adliye veya ilk derece mahkemesi bir karar ile temyiz istemini reddeder. Temyiz eden, **RET KARARININ KENDİSİNE TEBLİĞİNDEN İTİBAREN 2 HAFTA** içinde Yargıtay'dan bu hususta bir karar vermesini isteyebilir.

HAP BİLGİ

- Aşağıdaki suçların varlığı halinde Kamu davasının açılmasının ertelenmesine karar verilmez
 - ✓ Suç işlemek için örgüt kurmak, yönetmek veya örgüte üye olmak suçları
 - ✓ Örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlar
 - ✓ Kamu görevlisi tarafından görevi sebebiyle veya kamu görevlisine karşı görevinden dolayı işlenen suçlar
 - ✓ Asker kişiler tarafından işlenen askerî suçlar
 - ✓ Cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar

MADDE 297

TEMYİZ DİLEKÇESİNİN TEBLİĞİ VE CEVABI, YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞININ GÖREVİ

Hükmü veren bölge adliye mahkemesince reddedilmeyen temyiz istemine ilişkin dilekçesinin bir örneği karşı tarafa tebliğ olunur. Karşı taraf, **TEBLİĞ TARİHİNDEN İTİBAREN 7-GÜN** içinde yazılı olarak cevabını verebilir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca düzenlenen tebliğname, hükümü temyiz etmeleri veya aleyhlerine sonuç doğurabilecek görüş içermesi hâlinde sanık veya müdafii ile katılan veya vekillerine ilgili dairesince tebliğ olunur. İlgili taraf **TEBLİĞDEN İTİBAREN 1 HAFTA** içinde yazılı olarak cevap verebilir.

HAP BİLGİ

CUMHURİYET SAVCILARININ DOĞRUDAN DOĞRUVA SORUŞTURMA YAPMASI

○ **Görev sırasında veya görevinden dolayı işlenmiş olsa bile aşağıdaki suçlar hakkında Cumhuriyet savcılarınca doğrudan soruşturma yapılır**

- ✓ Devletin birliğini ve ülke bütünlüğünü bozma suçu
- ✓ Anayasayı ihlal suçu
- ✓ Yasama organına karşı suç
- ✓ Hükûmete karşı suç
- ✓ Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetine karşı silâhlı isyan suçu
- ✓ Silahlı örgüt kurmak veya yönetmek
- ✓ Devletin Güvenliğine Karşı Suçlar ile Anayasal Düzene ve Bu Düzenin İşleyişine Karşı suçları işlemek amacıyla kurulan örgütlere silah sağlama ve suç için anlaşma suçları

MADDE 297

TEMYİZ DİLEKÇESİNİN TEBLİĞİ VE CEVABI, YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞININ GÖREVİ

Hükmü veren bölge adliye mahkemesince reddedilmeyen temyiz istemine ilişkin dilekçesinin bir örneği karşı tarafa tebliğ olunur. Karşı taraf, **TEBLİĞ TARİHİNDEN İTİBAREN 2 HAFTA** içinde yazılı olarak cevabını verebilir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca düzenlenen tebliğname, hükmü temyiz etmeleri veya aleyhlerine sonuç doğurabilecek görüş içermesi hâlinde sanık veya müdafii ile katılan veya vekillerine ilgili dairesince tebliğ olunur. İlgili taraf **TEBLİĞDEN İTİBAREN 2 HAFTA** içinde yazılı olarak cevap verebilir.

HAP BİLGİ

CUMHURİYET SAVCILARININ DOĞRUDAN DOĞRUVA SORUŞTURMA YAPMASI

- Görev sırasında veya görevinden dolayı işlenmiş olsa bile aşağıdaki suçlar hakkında Cumhuriyet savcılarınca doğrudan soruşturma yapılır

- ✓ Devletin birliğini ve ülke bütünlüğünü bozma suçu
- ✓ Anayasayı ihlal suçu
- ✓ Yasama organına karşı suç
- ✓ Hükûmete karşı suç
- ✓ Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetine karşı silâhlı isyan suçu
- ✓ Silahlı örgüt kurmak veya yönetmek
- ✓ Devletin Güvenliğine Karşı Suçlar ile Anayasal Düzene ve Bu Düzenin İşleyişine Karşı suçları işlemek amacıyla kurulan örgütlere silah sağlama ve suç için anlaşma suçları

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISININ VE BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞININ İTIRAZ YETKİSİ

Yargıtay ceza dairelerinden birinin kararına karşı Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, re'sen veya istem üzerine, ilâmın kendisine **VERİLDİĞİ TARİHTEN İTİBAREN 30-GÜN** içinde Ceza Genel Kuruluna itiraz edebilir. Sanığın lehine itirazda süre aranmaz.

Bölge adliye mahkemesi ceza dairelerinin kesin nitelikteki kararlarına karşı bölge adliye mahkemesi Cumhuriyet başsavcılığı, re'sen veya istem üzerine, kararın kendisine **VERİLDİĞİ TARİHTEN İTİBAREN 30-GÜN** içinde kararı veren daireye itiraz edebilir. Sanığın lehine itirazda süre aranmaz.

Sanık aleyhine itiraz edilebilmesi için kararı etkileyecek nitelikte esaslı bir hatanın bulunması zorunlu olup, bu itiraz sanık veya müdafiine daire tarafından tebliğ olunur. Tebligat, ilgililerin dava dosyasından belirlenen son adreslerine yapılmasıyla geçerli olur. İlgililer, **TEBLİĞDEN İTİBAREN 7-GÜN** içinde yazılı olarak cevap verebilir.

HAP BİLGİ

○ Kovuşturma evresinde ileri sürülen hâkimin reddi istemi aşağıdaki durumlarda mahkeme tarafından geri çevrilir:

- ✓ Ret istemi süresinde yapılmamışsa
- ✓ Ret sebebi ve delili gösterilmemişse
- ✓ Ret isteminin duruşmayı uzatmak amacı ile yapıldığı açıkça anlaşılıyorsa

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISININ VE BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞININ İTİRAZ YETKİSİ

Yargıtay ceza dairelerinden birinin kararına karşı Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, re'sen veya istem üzerine, ilâmın kendisine **VERİLDİĞİ TARİHTEN İTİBAREN 1 AY** içinde Ceza Genel Kuruluna itiraz edebilir. Sanığın lehine itirazda süre aranmaz.

Bölge adliye mahkemesi ceza dairelerinin kesin nitelikteki kararlarına karşı bölge adliye mahkemesi Cumhuriyet başsavcılığı, re'sen veya istem üzerine, kararın kendisine **VERİLDİĞİ TARİHTEN İTİBAREN 1 AY** içinde kararı veren daireye itiraz edebilir. Sanığın lehine itirazda süre aranmaz.

Sanık aleyhine itiraz edilebilmesi için kararı etkileyecek nitelikte esaslı bir hatanın bulunması zorunlu olup, bu itiraz sanık veya müdafine daire tarafından tebliğ olunur. Tebligat, ilgililerin dava dosyasından belirlenen son adreslerine yapılmasıyla geçerli olur. İlgililer, **TEBLİĞDEN İTİBAREN 2 HAFTA** içinde yazılı olarak cevap verebilir.

HAP BİLGİ

- **Kovuşturma evresinde ileri sürülen hâkimin reddi istemi aşağıdaki durumlarda mahkeme tarafından geri çevrilir:**
 - ✓ Ret istemi süresinde yapılmamışsa
 - ✓ Ret sebebi ve delili gösterilmemişse
 - ✓ Ret isteminin duruşmayı uzatmak amacı ile yapıldığı açıkça anlaşılıyorsa

MADDE 319

**YENİLEME İSTEMİNİN KABULE DEĞER
GÖRÜLMEMESİ NEDENLERİ VE KABULÜ
HÂLİNDE YAPILACAK İŞLEM**

Yargılamanın yenilenmesi istemi, kanunda belirlenen şekilde yapılmamış veya yargılamanın yenilenmesini gerektirecek yasal hiçbir neden gösterilmemiş veya bunu doğrulayacak deliller açıklanmamış ise, bu istem kabule değer görülmemeyerek reddedilir. Aksi hâlde yargılamanın yenilenmesi istemi, bir diyeceği varsa **7 GÜN** içinde bildirmek üzere Cumhuriyet savcısı ve ilgili tarafa tebliğ olunur.

HAP BİLGİ

**HÂKİMİN REDDİ İSTEMİNE KARAR VERECEK
MAHKEME**

- Hâkimin reddi istemine **mensup olduğu mahkemeye** karar verilir.
- Reddi istenen hâkim müzakereye katılamaz.
- **Hâkim müzakereye katılmaması nedeniyle mahkeme teşekkül edemezse bu hususta karar verilmesi**
 - ✓ Reddi istenen hâkim asliye ceza mahkemesine mensup ise bu mahkemenin yargı çevresi içerisinde bulunan ağır ceza mahkemesi karar verir.
 - ✓ Reddi istenen hâkim ağır ceza mahkemesine mensup ise o yerde ağır ceza mahkemesinin birden fazla dairesinin bulunması hâlinde:
 - a) Numara olarak kendisini izleyen daire karar verir
 - b) Son numaralı daire için (1) numaralı daire karar verir
 - c) O yerde ağır ceza mahkemesinin tek dairesi bulunması hâlinde ise, en yakın ağır ceza mahkemesi karar verir

MADDE 319

**YENİLEME İSTEMİNİN KABULE DEĞER
GÖRÜLMEMESİ NEDENLERİ VE KABULÜ
HÂLİNDE YAPILACAK İŞLEM**

Yargılamanın yenilenmesi istemi, kanunda belirlenen şekilde yapılmamış veya yargılamanın yenilenmesini gerektirecek yasal hiçbir neden gösterilmemiş veya bunu doğrulayacak deliller açıklanmamış ise, bu istem kabule değer görülmemeyerek reddedilir. Aksi hâlde yargılamanın yenilenmesi istemi, bir diyeceği varsa **2 HAFTA** içinde bildirmek üzere Cumhuriyet savcısı ve ilgili tarafa tebliğ olunur.

HAP BİLGİ

**HÂKİMİN REDDİ İSTEMİNE KARAR VERECEK
MAHKEME**

- Hâkimin reddi istemine **mensup olduğu mahkemeye** karar verilir.
- Reddi istenen hâkim müzakereye katılamaz.
- **Hâkim müzakereye katılamaması nedeniyle mahkeme teşekkül edemezse bu hususta karar verilmesi**
 - ✓ Reddi istenen hâkim asliye ceza mahkemesine mensup ise bu mahkemenin yargı çevresi içerisinde bulunan ağır ceza mahkemesi karar verir.
 - ✓ Reddi istenen hâkim ağır ceza mahkemesine mensup ise o yerde ağır ceza mahkemesinin birden fazla dairesinin bulunması hâlinde:
 - a) Numara olarak kendisini izleyen daire karar verir
 - b) Son numaralı daire için (1) numaralı daire karar verir
 - c) O yerde ağır ceza mahkemesinin tek dairesi bulunması hâlinde ise, en yakın ağır ceza mahkemesi karar verir

MADDE 320

DELİLLERİN TOPLANMASI

Delillerin toplanması bittikten sonra Cumhuriyet savcısı ve hakkında hüküm kurulmuş olan kişiden **7 GÜNLÜK** süre içinde görüş ve düşüncelerini bildirmeleri istenir.

HAP BİLGİ

- Gözetindeki şüphelinin müdafii ile görüşme hakkının kısıtlanabildiği suçlar
 - ✓ Devletin Güvenliğine Karşı Suçlar
 - ✓ Anayasal Düzene ve Bu Düzenin İşleyişine Karşı Suçlar
 - ✓ Milli Savunmaya Karşı Suçlar
 - ✓ Devlet Sırlarına Karşı Suçlar
 - ✓ Casusluk Suçları
 - ✓ Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar
 - ✓ Örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen uyuşturucu ve uyarıcı madde imâl ve ticareti suçları

MADDE 320

DELİLLERİN TOPLANMASI

Delillerin toplanması bittikten sonra Cumhuriyet savcısı ve hakkında hüküm kurulmuş olan kişiden **2 HAFTALIK** süre içinde görüş ve düşüncelerini bildirmeleri istenir.

HAP BİLGİ

- **Gözetindeki şüphelinin müdafii ile görüşme hakkının kısıtlanabildiği suçlar**
 - ✓ Devletin Güvenliğine Karşı Suçlar
 - ✓ Anayasal Düzene ve Bu Düzenin İşleyişine Karşı Suçlar
 - ✓ Milli Savunmaya Karşı Suçlar
 - ✓ Devlet Sırlarına Karşı Suçlar
 - ✓ Casusluk Suçları
 - ✓ Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar
 - ✓ Örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen uyuşturucu ve uyarıcı madde imâl ve ticareti suçları